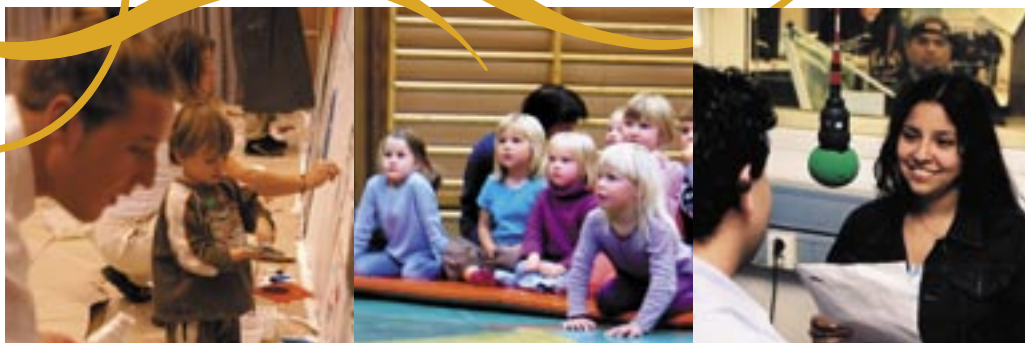

samlingslokaler.nu

En samlingslokal är inte bara ett hus eller ett rum. Det är en fråga om levande demokrati, lokal utveckling och samverkan över gränserna.

Mötesplatsernas betydelse för kulturell och demokratisk utveckling måste synliggöras. En viktig del i detta arbete är att sätta fokus på vikten av samverkan mellan det offentliga och det ideella. Därför finns en nära samverkan mellan samlingslokaler-
nas organisationer och Sveriges Kommuner och Landsting.

Målet är att visa hur samverkan kan ske i praktiken, genom ömsesidig förståelse för varandras behov.

I idéskriften **var dags rum** presenteras övergripande frågeställningar om den allmänna samlingslokalens roll i samhället, förutsättningar för samnyttjande och samverkan samt konkreta exempel från samlingslokaler runt om i landet.

En idéskrift om de allmänna, föreningsdrivna samlingslokalerna.

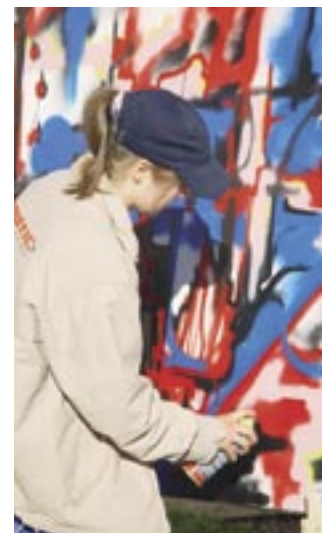
Här presenteras en rad tankar kring och konkreta, inspirerande exempel på, hur kommuner och föreningsliv tillsammans kan utveckla och förnya rummen, verksamheterna och samarbetet.

Beställ ditt exemplar av idéskriften:

Folkets Hus och Parker
att: Gunilla Gunnerheim
Box 17194, 104 62 Stockholm
08-452 25 05
eller info@fhp.nu

Pris: 90 kr/st.

Vid köp av fem eller fler är priset 60 kr/st.
Porto tillkommer.

Samverkan och en politik för den allmänna samlingslokalen

Samverkan, samordning och samarbete mellan olika parter är utan tvekan en nyckeldimension i sammanhanget.

Ordet samverka betyder att handla eller fungera gemensamt för ett visst syfte. Ordet samordna innebär att organisera eller foga ihop olika verksamheter för ett gemensamt syfte. Samarbete är att tillsammans med andra arbeta för ett gemensamt mål.

Ord som börjar på *sam-* har både en mera allmän eller svagare betydelse, och en mera specifik eller starkare – från samverkan, över samordning, till samarbete.

Men vilka är egentligen *sam-*parterna? Hur ska *sam-* utformas – utifrån vilken grundsyn och 'politik' för den allmänna samlingslokalen?

Offentligt och ideellt i samklang

Olika former av *sam-* hänger nära samman med en mer eller mindre utvecklad och genomtänkt blandning och funktionsuppdelning mellan det offentliga, ideella eller civilsamhälleliga och det privata. Detta hänger i sin tur samman med olika samhälls- och sociala behov och intressen, för kulturella och demokratiska värden och ändamål. En aspekt är också (egen)värdet av folkrörelse och folkbildning, i meningen egenmobilisering och egenorganisering kring egna behov och intressen, liksom självtillit och självstyrning.

Varje folkrörelse och folkbildning måste ha en form och ett innehåll som står i samklang med sin tid, sin samtids behov och förutsättningar.

Ömsesidigt utbyte för en samlad infrastruktur

Sam- handlar om att synliggöra och erkänna olika behov och intressen, om alternativa eller kompletterande organisations- och associationsformer, om allianser och ömsesidigt utbyte kring de resurser man tillsammans förfogar över. Det handlar också om överenskomna åtaganden, uppdrag och kontrakt, om stöd och uppbackning i olika former och om utvecklandet av en samlad infrastruktur av såväl fysiska som andra tillgångar.

- Vilka ska målen vara, för ett förändringsarbete och en politik för den allmänna samlingslokalen?
- Hur ska *sam-* i dess olika aspekter ordnas?
- Vilka utbytesrelationer ska eftersträvas – formella såväl som informella, planeringsmässiga som verksamhetsmässiga?
- Vilka stödformer bör tillämpas – materiella såväl som andra former av stöd?
- Vilka uppdrags- och kontraktrelationer är eftersträvarvärda – och genom vilka överenskommelser, på vilken sikt och med vilken uppföljning?

I skriften **var dags rum** finns många konkreta och inspirerande exempel på *sam-*, som ger olika svar på de frågor som ställs. I skriften intervjuas också en rad personer kring de mer principiella aspekterna på en politik för den allmänna samlingslokalen.

Det politiskt styrda, offentliga, systemet ska leva sida vid sida med civilsamhället och dess organisationer och strukturer. Det ena kan inte ersätta det andra.

*Ants Viirman
Sveriges Kommuner och Landsting*

I det mycket enkla, att träffas och tala med varandra, kan något stort ta sin början. Och samlingslokalen är i det sammanhanget helt avgörande.

*Karin Perers
ordförande (c) i kommunfullmäktige i Avesta*

Ett viktigt ändamål är att utjämna skillnader i socialt och kulturellt kapital bland barn och ungdomar i olika kommuner och bostadsområden.

*Erik Langby
kommunalråd (m) i Nacka*

Strategi för framtiden

Den allmänna samlingslokalen är i flera meningar ett nödvändigt och gemensamt **var dags rum** – och de allmänna samlingslokalerna som ett **var dags rum** är i hög grad en gemensam samverkansfråga.

UPPGIFTEN: Förändra och förnya

Uppgiften är, konkret och tillämpat, att från det offentliga sida ge rum för och att inpassa den allmänna samlingslokalen, dess funktion och roll, i samtidssamhället med alla dess behov och intressen, kulturuttryck och delaktigheter. Samtidigt måste det ideella ta plats, fylla funktionen och rollen, genom ett öppet och förnyelseinriktat förändringsarbete.

I bred mening är detta kulturpolitiska uppgifter.

UTMANINGEN: Att samverka

Utmaningen är nödvändigheten och angelägenheten av en tätare samverkan mellan det offentliga, kommunen, och det civila samhället – den ideella sektorns samlingslokalhållande föreningar.

Detta är en demokratipolitisk utmaning kring relationen mellan det offentliga och det civila samhället.

MÅLET: Det fulla medborgarskapet

Målet torde vara ganska klart – att säkra en grundläggande förutsättning för en demokratisk samhällsordning och att ge möjlighet till att utöva de medborgerliga fri- och rättigheterna, som mötes- och yttrandefrihet. Det handlar också om möjligheten till en fri, idéburen folkrörelse, en kultur för alla oavsett bakgrund och att ha tillgång till socialt och kulturellt kapital eller boendemiljö.

Det är ett medborgarpolitiskt mål att förverkliga det fulla, medskapande kulturella medborgarskapet – inte bara det civilrättsliga, politiska och sociala.

MODELLEN: Lokal anpassning

Modellen måste naturligtvis anpassas till lokala parter och förutsättningar. Gemensamt är dock att det måste bli en mer balanserad blandning, funktions- och ansvarsfördelning mellan offentligt, civilsamhälleligt och privat.

Man kan tala om en medborgar- eller folkrörelsepolitik med fokus på den ideella sektorns specifika värde, vikt och betydelse.

GENOMFÖRANDET: En fråga om att vilja

Implementeringen, själva genomförandet, är som alltid ett spel mellan möjligheter och svårigheter, tröghet och förnyelsekraft. Det är helt enkelt en fråga om vilja till, och naturligtvis insikt om, nödvändigheten och angelägenheten av målmedveten Samverkan, Samordning och Samarbete.

Det handlar om en strategisk samverkanspolitik för samnyttjande och samordning av gemensamma resurser.

Vill du veta mer?

På www.samlingslokaler.nu finns mer information. Där hittar du också länkar till de tre samlingslokalsorganisationerna som arbetar med olika former av utvecklingsarbete.

Tillsammans driver de också arbetet med att synliggöra samlingslokalernas roll i samhället, i när samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting.

Riksföreningen Våra Gårdar

En intresseorganisation och ett serviceorgan för nykterhetsrörelsens fastigheter och lokaler – med cirka 570 medlemsföreningar. Våra Gårdar syftar till att:

- värna om de allmänna samlingslokaler som nykterhetsrörelsen förfogar över
- medverka till att nykterhetsrörelsens fastighets- och lokalbestånd utvecklas i positiv riktning
- verka för fler helnyktra miljöer.

Bygdegårdarnas Riksförbund

Riksorganisationen för landets bygdegårdsföreningar, byastugor eller motsvarande – med cirka 1 350 medlemsföreningar. Bygdegårdarnas Riksförbund har till uppgift att:

- verka för föreningsdrivna allmänna samlingslokaler
- medverka till kulturell jämlikhet genom aktiva insatser för decentraliserad kulturverksamhet
- stödja föreningarna i arbetet med att bygga, rusta, underhålla och driva sina lokaler.

Folkets Hus och Parker

En riksorganisation för mötesplatser för nöje, kultur och bildning, som är öppen för alla som arbetar utifrån demokratiska värderingar – med 150 folkparker, 700 Folkets Hus, 280 biografier och 16 av landets största musikfestivaler. Folkets Hus och Parker har som övergripande uppgift att:

- vara en partner i medlemmarnas utvecklingsarbete – som idégivare och kunskapsförmedlare i allt från ekonomi, byggrådgivning och arbetsgivarfrågor till arrangörsutveckling och opinionsbildning.

Folkets Hus och Parker

VÅRA GÅRDAR

att. Olle Häggström, VD
Box 12825
112 97 Stockholm
Besöksadress:
Gammelgårdsvägen 38-42, Stora Essingen
Tel: 08-672 61 58
Mobil: 0733-72 63 52
E-post: olle.haggstrom@varagardar.se
Webb: www.varagardar.se

BYGDEGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

att. Monica Eriksson, förbundssekreterare
Box 26017
100 41 Stockholm
Besöksadress:
Eriksbergsgatan 8A
Tel: 08-440 51 90
Mobil: 070-375 02 83
E-post: monica@bygdegardarna.se
Webb: www.bygdegardarna.se

FOLKETS HUS OCH PARKER

att. Eva Karlsson, utvecklingschef
Box 17194
104 62 Stockholm
Besöksadress:
Swedenborgsgatan 1, T-bana Mariatorget
Tel: 08-452 25 13
E-post: eva.karlsson@fhp.nu
Webb: www.fhp.nu